

Vitiligo gunstig bij melanoom

Mensen met vitiligo krijgen minder vaak melanoom, een bepaalde vorm van huidkanker. Ook lijkt het ontstaan van vitiligo bij iemand die al melanoom heeft, een gunstige invloed te hebben op het verloop van melanoom.

Dit staat in het promotieonderzoek *Melanoma versus Vitiligo: Clinical aspects and implications for immunotherapy* van dr. Hansje-Eva Teulings, die op 30 oktober promoveerde aan de Universiteit van Amsterdam. Voor haar proefschrift heeft ze diepgaand onderzoek gedaan naar de immunologische aspecten van twee huidziekten waarbij pigment een grote rol speelt: melanoom en vitiligo. Bij vitiligo verdwijnen pigmentcellen (melanocyten), terwijl melanoom een agressieve vorm van huidkanker is, die juist ontstaat uit melanocyten. Bij beide huidandoeningen speelt het immuunsysteem een rol.

Hansje-Eva Teulings heeft nu onderzocht of meer kennis van de immunoreacties van vitiligo-patiënten kan bijdragen aan het verbeteren van de behandeling van melanoom via immunotherapie. Die therapie is erop gericht de eigen afweer van de patiënt te verhogen om zo de tumor te bestrijden.

Relatief onbekend

Patiënten met melanoom kunnen soms spontaan vitiligo-achtige depigmentatie van de huid ontwikkelen door hun eigen sterke afweer die gericht is tegen het melanoom. Dit wordt ook wel melanoom-geassocieerde leukoderma (MAL) genoemd. Hoe vaak MAL voorkomt en wat de kenmerken van MAL zijn, is relatief onbekend. "Mogelijk zijn sommige dermatologen niet op de hoogte van dit verschijnsel en dan zou men deze patiënten makkelijk kunnen aanzien voor en behandelen als patiënten met vitiligo", concludeert Teulings. "Dan kan het onderliggende melanoom gemist worden." Gelukkig blijkt uit het onderzoek ook dat het niet vaak voorkomt: slechts een klein per-

tage (0,15 %) van de onderzochte vitiligo-patiënten bleek uiteindelijk MAL te hebben in plaats van vitiligo. Een snelle correcte diagnose is echter van belang. Daarom doet Teulings de aanbeveling dat alle patiënten met een atypische vitiligo uitgebreid lichamelijk onderzocht worden op mogelijke melanomen.

Overlevingsvoordeel

Als melanoompatiënten zijn behandeld met immunotherapie en daardoor vitiligo-achtige depigmentatie (MAL) ontwikkelen, blijkt dat gunstig te zijn voor het verloop van melanoom. Deze patiënten hebben een 2 tot 4 keer zo klein risico op negatief ziektebeloop en overlijden als melanoompatiënten zonder depigmentatie van de huid. De melanoompatiënten met vitiligo-achtige depigmentatie (MAL) hebben dus een overlevingsvoordeel. Dit vraagt ook om meer aandacht door oncologen voor het ontwikkelen van depigmentatie bij melanoompatiënten. Dit kan bijdragen aan een betere herkenning en een adequate keuze van de behandelingsstrategie.

Hansje-Eva Teulings (midden) bij haar promotie.

MINDER KANS, MAAR PAS OP VOOR VERBRANDING

De bevindingen van promovenda Hansje-Eva Teulings betekenen niet dat vitiligo-patiënten helemaal geen huidkanker kunnen krijgen. Wel is hun kans op zowel melanoom als andere vormen van huidkanker drie keer zo klein als bij mensen zonder vitiligo, zo is in binnen- en buitenland wetenschappelijk aangetoond. Toch adviseert de LVVP vitiligo-patiënten verbranding door de zon te voorkomen door de witte huid steeds goed te beschermen met zonnebrandmiddel. Buiten elke twee uur smeren met factor 30 is aan te raden.